

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
AVOKATI I POPULLIT

**Mekanizmi Kombëtar për Parandalimin e Torturës,
trajtimit ose dënimit të egër, çnjerëzor ose poshtëruës**

Adresa: Bulevardi: "Zhan D'Ark" Nr.2
Tiranë, Shqipëri

Tel/Fax: +355 4 2380 300/315
E-mail: ap@avokatipopullit.gov.al
www.avokatipopullit.gov.al

Nr. **Prot.**
Nr. Dok. 202300633/2

Tiranë ___/___/2023

Lënda: *Rekomandime për inspektimin e bërë në Komisaratin e Policisë Maliq.*

Drejtuar: **Z. Fabiol QOSE**
Shefi i Komisarariatit të Policisë

MALIQ

Për dijëni: **Z. Gjovalin LOKA**
Drejtori i Drejtorisë Vendore të Policisë

KORCË

I nderuar z. Qose,

Duke ju falenderuar për bashkëpunimin e deritanishëm dhe duke vlerësuar angazhimin dhe punën e të gjithë stafit të institucionit që ju drejtoni, si dhe frymën e mirë të bashkëpunimit dhe mirëkuptimit midis institucioneve tona, në vijim po ju njohim mbi monitorimin që institucioni i Avokatit të Popullit kreu në Komisaratin e Policisë Maliq më datë 05.07.2023.

Mekanizmi Kombëtar për parandalimin e torturës, trajtimit ose dënimit të egër, çnjerëzor ose poshtëruës është seksion pranë Avokatit të Popullit, në vijim Mekanizmi Kombëtar (MKPT), bazuar në nenin 19/1 të ligjit nr.8454, datë 04.02.1999, "Për Avokatin e Popullit", i ndryshuar dhe nenin 81 të ligjit nr. 81/2020, "Për të drejtat dhe trajtimin e të dënuarve me burgim dhe të paraburgosurve".

Inspektimi u krye sipas një Plani Vjetor Inspektimi të miratuar nga Avokati i Popullit. Në përbërje të grupit inspektues ishin znj. Nertila Qafzezi, znj. Gloria Çarkaxhiu dhe znj. Lindita Dedëgjoni me detyrë Nd/Komisionere pranë Mekanizmit Kombëtar.

Inspektimi kishte si qëllim verifikimin e respektimit të standardeve të përcaktuara në ligjin nr.108/2014, "Për Policinë e Shtetit", i ndryshuar, procedurën standarde "Trajtimi dhe sigurimi i personave të arrestuar/ndaluar në ambientet e Policisë së Shtetit, evidentimi dhe zgjidhja e kërkesë/ankesave të tyre", miratuar me Urdhrin e Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit nr. 925, datë 18.07.2019 si dhe procedurën standarde "Rregullat

teknike të shoqërimit në mjediset e Policisë së Shtetit”, miratuar me Urdhrin e Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit nr.894, datë 19.07.2022.

Institucioni i Avokatit të Popullit, pasi u njoh me konstatimet e grupit inspektues ka detyrimin ligjor t’ju parashtrojë konkluzionet përfundimtare, që do të keni më poshtë:

Shënime të përgjithshme

Në përputhje me metodologjinë e zhvillimit të inspektimit në institucionet ku mbahen e trajtohen shtetas të privuar nga liria, grupi i punës u takua me Shefin e Komisarariatit të Policisë Maliq, z. Fabiol Qose, i cili u vu në dijeni lidhur me qëllimin e inspektimit.

Në vijim të takimit, Shefi Komisarariatit informoi grupin e inspektimit në lidhje me përmirësimin e kushteve të ambienteve të shoqërimit të këtij Komisaritati, sipas kritereve të përcaktuara në procedurat standarde.

Grupi i inspektimit, pasi mori informacionin e nevojshëm vijoi takimin me punonjësit e policisë që shërbenin në zyrën e informacionit dhe në dhomat e shoqërimit. Theksojmë se, drejtuesi i Komisarariatit dhe punonjësit e policisë u treguan bashkëpunues dhe transparentë gjatë komunikimit dhe inspektimit, që zhvilloi grupi inspektues në ambientet e këtij Komisaritati.

Nga informacioni dhe verifikimi rezultoi se Komisaritati i Policisë Maliq ishte ndërtuar i ri në fund të vitit 2022 falë angazhimit të Drejtuesve të Drejtorisë Vendore të Policisë Korçë dhe donacioneve të ofruara nga biznese të ndryshme. Në komisariatin e policisë Maliq ishin krijuar ambiente të reja e funksionale për punonjësit, ambientet e pritjes së qytetarëve si dhe një dhomë shoqërimi. Ambientet e shoqërimit në Komisariatin e Policisë Maliq nuk ishin të ndërtuara sipas parashikimeve të bëra në procedurën standarde të punës *“Rregullat për trajtimin e shtetasve që shoqërohen në mjediset e policisë”*, miratuar me Urdhrin e Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit nr. 894, datë 19.07.2022, ku parashikohet se dhomat e shoqërimit duhet të jenë me sipërfaqe dhe hapësira të bollshme për qëndrim, si dhe të ndara më vete për gra, meshkujt madhorë dhe të miturit.¹

Në përfundim të inspektimit grupi monitorues konstatoi se, masat e marra kanë adresuar urgjencën në Komisariatin e Policisë Maliq për përmirësimin e kushteve lidhur me të drejtat e personave të shoqëruar dhe të personave të arrestuar/ndaluar, por godina nuk përmbush parashikimet e rregullores dhe vazhdonin të ishin të pranishme disa problematika si më poshtë vijon:

Ambienti i shoqërimit dhe kushtet e tyre,

¹ *Kreu VI, pika 4, gërma “c” e procedurës standarde të punës “Rregullat për trajtimin e shtetasve që shoqërohen në mjediset e policisë” i procedurës standarde “Rregullat teknike të shoqërimit në mjediset e Policisë së Shtetit”, miratuar me Urdhrin e Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit nr.894, datë 19.07.2022.*

Në Komisarlatin e Policisë Maliq, ambienti i shoqërimit **nuk** ishte i ndërtuar përgjithësisht sipas parashikimeve të bëra në ligjin nr.108/2014 “Për Policinë e Shtetit”, i ndryshuar, si dhe në procedurën standarde “Rregullat teknike të shoqërimit në polici”, miratuar me Urdhrin e Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit nr.894, datë 19.07.2022.

Mjedisi i shoqërimit përbëhej nga **1(një) dhomë shoqërimi**, e cila përdorej për meshkujt madhorë, ndërkohë **që nuk kishte dhomë për shoqërimin e grave dhe të miturve**.

Grupi i punës, pasi mori informacionin e nevojshëm, inspektoi nga afër ambientin e shoqërimit. Ky ambient ndodhej në katin e parë të ndërtesës të këtij komisarlati. Në hyrje të godinës ndodhej dhoma e shoqërimit me sipërfaqe dhe hapësirë të bollshme për qëndrim, ishte e pajisur me dritare e cila lejonte ajrimin dhe ndriçimin natyral, si dhe kishte ndriçim nga rrjeti elektrik.

Dhoma e shoqërimit ishte e pastër nga ana higjieno-sanitare, ishte e lyster dhe e pajisur me orenditë e nevojshme, si tavolinë dhe karrige për qëndrimin ulur të shtetasve të shoqëruar. Në korridorin e ambientit të shoqërimit ndodhej një tualet, i cili ishte i pastër dhe kishte çezmë me ujë të rrjedhshëm. Në dhomën e shoqërimit ishte afishuar poster me të drejtat e personave të ndaluar/arrestuar, ndërkohë që mungonte posterit me të drejtat e personave të shoqëruar.

Në Komisarlatin e Policisë Maliq, gjatë periudhës 01.01.2023 deri më 05.07.2023 ishin të shoqëruar, të ndaluar apo të arrestuar dhe të evidentuar në regjistrin e shoqërimit **46** persona, ku saktësisht **4 persona me masë arresti** dhe **42 persona të shoqëruar**, të gjithë burra madhorë.

Ambienti i shoqërimit në këtë komisarlat kishte sistem monitorimi me kamera për mbajtjen në vëzhgim të korridorit dhe dhomës së shoqërimit.

Në kohën e kryerjes së inspektimit nuk kishte asnjë person të shoqëruar dhe për rrjedhojë grupi i inspektimit nuk mundi të realizojë intervista me këta persona, në lidhje me trajtimin që u bëhet në mjediset e policisë.

Ambientet e sigurisë dhe kushtet e tyre.

Në Komisarlatin e Policisë Maliq nuk kishte ambiente të sigurisë. Personat e arrestuar/ndaluar pasi evidentoheshin në regjistrin përkatës, dërgoheshin menjëherë në dhomat e sigurisë të Komisarlatit të Policisë Korçë.

Regjistri i personave të shoqëruar, ndaluar/arrestuar si dhe trajtimi i tyre,

Gjatë inspektimit u konstatua se në Komisarlatin Maliq, “Regjistri i evidentimit të të dhënave për personat e shoqëruar” ishte plotësuar në zbatim të ligjit nr.108/2014 “Për

Policinë e Shtetit”, i ndryshuar, sipas tipit “Model nr.1”, konform procedurave standarde “Rregullat teknike të shoqërimit në polici”, miratuar me Urdhrin nr. 894, datë 19.07.2022 e Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit dhe ishte i sekretuar.

Të gjithë personat e shoqëruar në organin e policisë sipas dispozitave të ligjit nr.108/2014 “Për Policinë e Shtetit” regjistroheshin në këtë regjistër nga punonjësit e zyrës së informacionit.

Nga këqyrja e këtij regjistri rezultoi se:

Koha e qëndrimit në gjendje shoqërimi të shtetasve ishte e ndryshme nga 1 deri në 10 orë në raste të veçanta. Rubrikat e regjistrit ishin plotësuar në mënyrë korrekte, me përgjegjësi dhe saktësi nga punonjësit e policisë.

Në këtë Komisarariat kishte regjistër për personat e ndaluar/arrestuar, ku evidentoheshin të gjitha rastet e ndalimeve dhe arrestimeve të kryera nga punonjësit e këtij organi, i cili ishte i sekretuar. Nga verifikimi i këtij regjistri rezultoi se në rastet e arrestimeve dhe të ndalimeve të personave të shoqëruar, ora e arrestimit/ndalimit përputhej me orën e shoqërimit të tyre në organin e policisë.

Gjithashtu, përgjatë inspektimit konstatoam se personat e shoqëruar nga policia **nuk ju jepej informacioni për të drejtat e tyre në formë shkresore, që nga fillimi i privimit të lirisë, për të siguruar informim të qartë në lidhje me të drejtat ligjore/procedurale që ata kanë. Mekanizmi Kombëtar** për parandalimin e torturës sugjeron dhënien e kartës të drejtave që në momentin e hyrjes në Komisarariat². Rekomandimi i CPT-së, në përmbajtjen e tij nënkupton që karta me të drejtat që gëzojnë personat kur hyjnë në mjediset e policisë, **duhet t’ju jepet edhe personave që mbahen në dhomat e shoqërimit**, pra që në momentet e para të privimit të lirisë. Kjo, pasi këtyre personave u kufizohet liria deri në 10 orë (maksimumi) qëndrimi në dhomat e shoqërimit, ata merren në pyetje nga specialistët e policisë apo kanë të drejtë për njoftimin e familjarëve të tyre, e drejta për qasje me avokat mbrojtës, etj. Aktualisht, karta me të drejtat jepet vetëm në momentin kur i ndaluar/arrestuari merret në pyetje nga OPGJ dhe hyn në dhomat e sigurisë.

Komisariati i Policisë Maliq ishte i pajisur me një regjistër për evidentimin e kërkesë/ankesave të personave të shoqëruar, në të nuk kishte asnjë ankesë të regjistruar.

Ambientet e intervistimit

Në Komisariatin e Policisë Maliq, ishte krijuar rishtas një dhomë intervistimi, kjo dhomë ishte e pajisur me dy karrige dhe një tavolinë. Përgjatë inspektimit konstatoam se në këtë

² Raporti i Komitetit European për Parandalimin e Torturës dhe Trajtimin Çnjerëzor dhe Degradues (KPT), gjatë vizitës së tyre në Shqipëri në datat 20 - 30 Nëntor 2018.

zyrë mungonte kompjuteri për të kryer veprimet punonjësi i policisë si dhe ambienti nuk ishte i monitoruar me kamera dhe me sistemin audio.

Përgjatë inspektimit u konstatua se specialistët dhe ndihmës specialistët e policisë i kryenin veprimet procedurale me shtetasit në zyrat e punës së tyre. Sa më sipër është e pashpjegueshme.

Në vlerësimin e Avokatit të Popullit, dhoma e intervistimit për personat e shoqëruar që dyshohen për kryerjen e një vepre penale ose janë në hetim, (para se të kalojnë në dhomat e sigurisë), e monitoruar me sistemin audio/viziv, shmang mundësinë e kryerjes së veprimeve të paligjshme me këta shtetas nga punonjësit e policisë gjatë marrjes në pyetje të tyre.

Gjithsesi, nga monitorimi i zyrave të punonjësve të policisë, nuk u gjetën sende, prania e të cilave të ekspozonte dhunë tek personat me të cilët ata kryenin veprime procedurale.

Ndihma juridike dhe psikologjike

Grupi i inspektimit, në mungesë të personave të shoqëruar, intervistoi punonjësit e policisë, ku rezultoi se në rastet kur të ndaluarit/arrestuarit madhorë të cilët nuk kishin mundësi financiare për të pajtuar avokat privat dhe kërkonin ndihmë juridike, atyre iu sigurohej mbrojtja me avokat.

Në rastet kur të ndaluarit/arrestuarit ishin të mitur, veprimet procedurale kryheshin në praninë e detyrueshme të avokatit mbrojtës të caktuar kryesisht, përfaqësuesit ligjor dhe të psikologut. Avokatët siguroheshin nga lista e avokatëve të dërguar nga organi i prokurorisë. Ndërsa psikologu, sigurohej nga Bashkia Maliq.

Ndërkohë u konstatua se në këtë Komisariat zbatohet detyrimi ligjor i parashikuar në Nenin 109/5 dhe 122/5 të ligjit nr. 108/2014 “Për Policinë e Shtetit”, i ndryshuar, si dhe në kapitullin VII, pika a.3.4 të procedurave standarde “Rregullat teknike të shoqërimit në polici”, për plotësimin dhe dhënien e procesverbalit të veprimeve të kryera me të shoqëruarit nga punonjësit e policisë që ishin ngarkuar me detyrën e kryerjes së verifikimit dhe trajtimin e çështjes përkatëse³.

Gjatë inspektimit u konstatua se në korridoret e godinës dhe brenda dhomës së shoqërimit të këtij Komisariati ishin afishuar postera me të drejtat ligjore të personave të shoqëruar në organin e policisë.

Për sa më sipër dhe me qëllim zgjidhjen e problemeve të konstatuara gjatë këtij inspektimi, bazuar në pikën 3 të nenit 63 të Kushtetutës ku parashikohet se: “*Avokati i Popullit ka të drejtë të bëjë rekomandime dhe të propozojë masa kur vëren shkelje të të drejtave dhe lirive të njeriut nga administrata publike*” dhe në bazë të nenit 21/b të ligjit nr. 8454

³ Ligji nr. 108/2014 “Për Policinë e Shtetit” i ndryshuar.

dt.04.02.1999 “Për Avokatin e Popullit”, i ndryshuar, ku përcaktohet se: “Avokati i Popullit paraqet rekomandime për vënien në vend të së drejtës së shkelur tek organi administrativ, që, sipas tij ka shkaktuar shkelje të të drejtave dhe lirive”,

REKOMANDOJMË:

1. Marrjen e masave të menjëhershme për ndërtimin e ambienteve të shoqërimit, sipas kushteve dhe kriterëve të parashikuara në procedurat standarde miratuar me Urdhrin nr.894, datë 19.07.2022, të Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit “Rregullat teknike të shoqërimit në polici”, **duke krijuar ambiente të përshtatshme, dinjitoze, të pajisura me orenditë e nevojshme për qëndrim, të ndara më vete duke respektuar standardet për gra, burra dhe të mitur.**
2. Marrjen e masave të nevojshme për pajisjen e dhomës së intervistimit ku merren në pyetje shtetasit gjatë kryerjes së veprimeve procedurale nga oficerët e policisë gjyqësore, me sistemin e monitorimit audio/viziv si dhe pajisjen e kësaj zyre me kompjuter.
3. Marrjen e masave të nevojshme për ndryshimin e procedurës së marrjes në pyetje të personave të shoqëruar nga oficerët e policisë gjyqësore në Komisariatin e Policisë Maliq me vënien në funksion të dhomës së intervistimit dhe zhvillimin e procedurës së intervistimit në këtë dhomë.
4. Marrjen e masave të menjëhershme për dhënien e kartës së të drejtave në formë shkresore personave të shoqëruar apo ndaluar në momentin e hyrjes së tyre në komisarjat.
5. Marrjen e masave për vendosjen e posterave me të drejtat e personave të shoqëruar në dhomën e shoqërimit dhe në korridorin e ambientit të shoqërimit.

Për qëndrimin që do të mbani dhe masat që do të merrni në zbatim të këtij rekomandimi, të vihemi në dijeni brenda afatit 30 ditor sipas nenit 22 të ligjit nr. 8454, datë 04.02.1999 “Për Avokatin e Popullit”, i ndryshuar.

Duke besuar në mirëkuptimin dhe bashkëpunimin tuaj.

KOMISIONERI

Ahmet PRENÇI

Konc.:
G. Çarkaxhiu